

60letnico rojstva. Predno so gostje sedli za mizo, se je vršila še posvetitev Srca Jezusovega po mons. in župniku vlč. gospodu Lovrecu, ki je imel nato zelo pomemben nagovor. Tudi na Dijaško kuhinjo nismo pozabili, za katero je mali Miloš nabral 150 Din. Bog plačaj vsem darovalcem! Mamici Bratušovi in mlademu paru naše najiskrenejše čestitke!

Bratislavci pri Polenškaku. Fantje, zbrani na luščenju košic pri našem županu, so bili prav luštni in veseli. Kdo bi se ne veselil tam, kjer harmonika svira. Rajalo se je in plesalo; kdo bi ne vriskal, ne pel. A šment, da navadno ob takih prilikah po plesu in godbi v hiši pride do muziciranja za kakim plotom s kofli in z nožem. Fantje, korajžni in mladi, razgrete in vroče krvi, so tudi pri tem veselju si hladili in puščali kri. Čuje se, da je eden od dveh napadenih enemu napadačcu prizadjal z nožem občutno rano in le naglemu prevozu v bolnišnico se je zahvaliti, da se ranjenec ni preselil v kritovo deželo. O, ko bi skoraj naši fantje postali pametni in opustili te sirove navade, ki so za nje nečasne. Škodujejo življenju in zdravju, časti in mošnji. — Nič kaj prijetnega srečanja ni imel nek mlad fant-ženin na poti skozi gozd »Slomošina«. Napadli so ga neki fantiči, najbrž tujci, ter ga dodobra namlatili. Žalostno spričevalo za naš narod delajo taki napadi in pretepi! Pred kulturnimi narodi veljamo ubogi Slovenci radi tega kot pijanci in pretepači.

Muretinci. Pri nas smo doživeli redek slučaj ljubezni sina do svoje postarane matere. V našo vas se je vrnil iz Francije Franjo Habjanič, ki je vzel seboj svojo revno mater, ki

mu ni mogla dati ničesar drugega, nego dobro besedo. Sin se je spomnil v tujini svoje ljube matere in bo skrbel na Francoskem za njo.

St. Ilj pri Velenju. Dne 31. januarja smo imeli tukaj slovesno blagoslovitev nove ceste Polzela—St. Ilj. Obilno ljudstva, med njimi tudi cestni delavci, se je udeležilo te slovesnosti. Delavci smo šli po največ za to, da izvedemo, kdaj bo dan plačila. Cesta je sedaj gotova in mi bi pač radi tudi imeli zaslužen plačilo. Skoro vsak dan jih gre nekaj na Polzelo popraševati, a vedno isti odgovor: Počakajte! Mi bi že še čakali, pa trgovci, čevljarji in drugi, pri katerih smo jemali na upanje, ti nas sedaj močno priganjajo. Prosimo pristojne činitelje, naj ukrenejo vse potrebno, da se nam zaslužek čim prej izplača!

Marija Reka. Žalostno je bilo za naš kraj lansko leto, z žalostjo nas je napolnil prvi mesec novega leta. Ni bilo lansko leto žalostno radi mnogih smrtnih slučajev, umrle so samo tri odrasle osebe, ki jih je smrt rešila mučnega trpljenja, pač pa je bilo žalostno radi nerodovitnosti. Ni bilo nobenega sadja. To je pa za naš kraj posebno hud udarec. Sadje ni le samo važna hrana za otroke kot za odrasle, sveže in posušeno, temveč je tudi pridobitno sredstvo za naše gospodarje, ker si napravijo v sadnih letih prav dobrega sadnega mošta za dom in za naprodaj. Slabo so se ohnesle vse vrste žita razun koruze; marsikdo niti semena ni dobil nazaj. Posebno hud udarec je bil glede ovsca, ki se ga vedno lahko proda. Hribovski krompir je zelo priljubljen. Pa tudi krompir se na splošno ni ohnesel; še

za domačo potrebo ga mnogokje primanjkuje. Važna panoga gospodarstva je pri nas živinoreja. Toda lansko leto se je, zlasti na solnčnih krajih, komaj polovico toliko nakosilo, kakor druga leta. Druga leta se je za seno dobilo kaj denarja, letos ga pa še za dom primanjkuje. Vsled tega je cena goveji živini še bolj nizka kot pa drugod. Živinorejec nujno rabi denar za živež, obleko, davke in obresti itd.; mora tedaj prodati, četudi pod ceno. Mesarjem so te razmere dobro znane; natanko vedo, kako kdo stoji, kako je preskrbljen s krmo za živino. Zato pa lahko ponujajo cene po svoji milji; živinorejec pa mora dati, če noče še večje zgube utrpeti. Če pa rabi kmet mesa, pa ga mora trikrat dražje plačati, kot je on odprodal svoje živinčce. Živinorejci nujno rabi oblastne zaščite! Iz česar bi še mogel naš človek dobiti denar, bi bil les. Tega pa že mnogokje več ni; kjer ga pa še kaj je, se pa ne more prodati, ker ga nihče ne jemlje. Posebno še za mehki les ni povpraševanja. Hrast, kostanj, oreh še gre, pa zastoj; plača se komaj delo. Torej ni čuda, če naš človek poln skrbi gleda v bodočnost. Gospodarski uspeh preteklega leta je torej kaj žalosten! — Prvi mesec novega leta nas je napolnil z bridko žalostjo ob izgubi vrliga gospodarja g. Martina Laznik, po domače Čerje. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Od bližnj in daleč so se zgrnili skupaj njegovi znanci in prijatelji pri hiši žalosti. Tukaj je pričakovala duhovščino šolska mladina pod vodstvom odhajajočega šolskega upravitelja gosp. Karola Štokelj. Spreved je vodil domači vlč. gospod župnik ob asistenci gg. svetnika Frana

K. Ewald

Lonec.

Nekoč je živel siromašen bajtar. Stanoval je v napol razrušeni bajti na posestvu nekega bogataša-kneza. Bil je tako reven, da bolj ni mogel biti.

Na svojem domu ni imel ničesar v izobilju razen dece. Bilo jih je petnajst in še brez ma-

tere, ker je morala radi prevelikega napora zgodaj umreti.

Morete si misliti, da mu ni bilo lahko živeti. Večkrat je premišljeval, ne bi li bilo boljše, da si da vrv za vrat ter tako konča svoje bedno življenje. Pa ni mogel izvršiti svojega sklepa; kajti vsekdar ga je zadržal kak otrok, bodisi da je baš tedaj kaj zaslužil pri župniku, bodisi da je moral plačati gospodarju pet zlatnikov za najemino. Nazadnje pa si je moral vendar zaslužiti prej kak dinar za dostojen pogreb, preden se je smel obesiti.

Nekega dne je šla sključena starka mimo njegovih vrat in ga je naprosila za kozarec vode. Dolgo je že bila hodila in dolga je še bila njena pot. Nič drugega si ni želela, kakor požirek vode, pa bi potem odšla zadovoljno.

»Nimamo niti kaplje vode«, je rekel bajtar. »Vedro nam je padlo v studenec in nimam sredstev, da ga potegnem kvišku, ker sem tako reven. Evo, tukaj v čutari je še kak požirek piva. Daj, nagni, za mojo deco je itak premalo. Če popiješ vse, se jim vsaj ne bo treba prepirati, kdo bo pil. Eden si pa le ugasi žejo.«

Starka ga je zahvaljevala tisočkrat in je čutaro izpraznila.

»Ne bo ti žal, da si bil napram meni tako dober«, je rekla starka. »Za to pivo, s katerim si mi postregel, ti bom darovala star, glinast lonec.«

Pokazala mu je lonec.

Bajtar je odkimal z glavo in lonca ni hotel. »Podari ga nekemu, ki ima vanj kaj dati!«

»Le vzemi ga«, je nadaljevala starka ter mu je ponujala lonec. »Več je vreden, nego si mis-

Proda se arondirano posestvo na Hlapju št. 18 pri Sv. Jakabu v Slov. gor.: 2½ orala vinograda, 3 orala gozda, 2 orala travnika, 6 oralov njiv in sadanosnika, veliko hišo z gospod. poslopjem, s stiskalnico in vinsko posodo. Več pove: Marija Geč, Počehova št. 340, p. Maribor. 308

Cepljeno trsje, vrste: beli burgundec, dišeči traminer, silvanec, pošip, b. r. Zlahtina, muškati silvanec, ranfol, b. V. rizling, cepljeno vse Götte št. 9, in več tisoč ključev in korenjakov Götte št. 9, nudim I. Verbniak, trničar, Pobrežje, p. Sv. Vid pri Ptuj. 307

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi ima svoj redni letni občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo, 8. marca 1931, ob 8. uri zjutraj v posojilnici. V slučaju nesklepčnosti je pol ure pozneje II. občni zbor ob vsakem številu udeležencev.

292

Majer s 5 delavskimi močmi se sprejme. Naslov v upravi lista. 298

Hiersche iz Polzele in vpok. župnika Albina Slavec iz Braslovč. Spreveda se je udeležil tudi organist iz St. Pavla g. Jože Skorjanc, ki je pri mrtvaški sv. maši ginljivo orgljal in pel. Na pokopališču se je ob odprtem grobu od pokojnika poslovil domači gospod župnik med glasnim plakanjem mnogoštevilnih pogrebcev. Podobna pogrebna slavnost je tukaj komaj vsakih 20 let. — Par dni po pogrebu nas je zapustil marljivi šolski upravitelj gospod Karol Štokelj in odšel na novo službeno mesto v Marenberg. Na njegovo mesto je prišla izvrstna učna moč v osebi gđc. Zof. Okorn. Žalibog, bolna. Le nekaj dni je z največjo požrtvovalnostjo in skrajnim samopremagovanjem vršila šolski pouk. Dne 28. m. m. je obležala v postelji. Poklicani zdravnik ji je dal edino upanje: bolnišnico. V nedeljo dne 1. februarja so jo odnesli na nosilih do okrajne ceste, kjer jo je sprejel avto in jo odpeljal v celjsko bolnišnico. Zbralo se je precej ljudi ob tej priliki v šoli, a nobeno oko ni ostalo suho. Preblagi gospodični želimo vsi iz dna srca, da bi ne le okrevala, temveč popolnoma ozdravila, da bi se zopet z novimi močmi zamogla posvetiti svojemu idealnemu poklicu! Zaenkrat je naša šola osirotela. Kdaj bo zopet oživila? Sicer imamo sedaj snežene viharje, da je pohajanje v šolo začasno nemogoče. Zalostno je bilo lansko leto, žalosten začetek letošnjega leta. Kaj nam bo le še prineslo?!

Kalobje. Malokedaj se oglasimo v »Slovenskem Gospodarju«, toda tudi tukaj se zgodi včasih kaj novega. Dne 1. t. m. je neki tat obiskal tukajšnjo župnijsko cerkev. Po službi

božji okrog poldne je smuknil v zakristijo ter izmaknil tri oltarne prte, eno ruto in tri ključe: enega od omare v zakristiji, drugega od stranskih tabernakljev, tretjega pa od kapele svetega Mihaela. Kaj je nameraval s temi ključi, je uganka. Dva ključa je potem zataknil pod cvetlični lonec na stranskem oltarju, kjer ju je drugi dan po Svečnici našel organist. Očividno ga je kdo zmotil v njegovem poslu, da ni imel časa stikati dalje, zlasti če bi bil odpri zakristijsko omaro, kjer je bilo shranjeno boljše cerkveno perilo. Tatvino je zapazil organist, ki je po popoldanski službi božji hotel pripraviti oltar za Svečnico, pa ni bilo ne prtov ne ključev. Ljudje so videli nekega sumljivega moškega, oblečenega v siv havelok, s športno kapo na glavi, ki je postopal tod okoli. Prenočeval je tu in tam ter prodajal cerkvene sveče, katere je tudi najbrž kje ukradel. Pravil pa je, da stanuje pri kapucinih v Celju. Odšel je v smeri proti Planini, orožništvo ga že zasleduje. — Drugi dogodek pa je presenetil celo faro v nedeljo dne 8. februarja. V noči med 7. in 8. februarjem se je obesil pod kozolcem Vrečkota Matija v Trski gorci mlad fant, mesarski pomočnik Slatenšek Florijan, rodом iz Špitaliča pri Kamniku, zaposlen pri Gorenjaku, mesarju v Celju. Vozil je okrog in prodajal klobase. Prejšnji dan so ga videli v gostilni Rajh v občini Dobje. Star je bil še le 21 let in bi imel letos oditi k vojakom. — Razven teh žalostnih dogodkov pa namamo beležiti tudi bolj vesele vesti. Porok je bilo letošnji predpust meseca. A pomenljivo je bilo, ko sta se pri uglednem posestniku Valentinu Janežič v Trnem poročili

dve sestri. Starejša Štefka se je poročila z vrlim mladeničem Janezom Kukovič iz Slivnice pri Celju in ostane na rojstnem domu. Druga Marija pa gre za gospodinjo k Francetu Zupanc v Planinco v domači fari. Mladima paroma želimo mnogo sreče in božjega blagoslova! — Tukajšnji fantje so si ustanovili tamburaški zbor in se pridno vežbajo na tamburice. Tako je prav. Mladina naj se zabava z lepim petjem in igranjem ter s srčno izobrazbo, ki jo dobi pri prosvetnem društvu. Naj polagoma izgine tista surovost, katere vzrok je posebno alkohol. Ob priliki se še zopet kaj oglasimo.

St. Jurij ob južni žel. Poročil se je tukajšnji mesar gospod Ivan Jazbec z gđc. Aniko Selič, posestnico v Zgornjem trgu, iz odlične Seličeve rodbine iz Slivnice pri Celju. Novoporočenecema obil sreče!

Sv. Primož pri Sv. Juriju ob južni žel. Kruta smrt je začela v šentjurski okolici zopet gospodariti. Zalostno pesem so zapeli dne 31. januarja šentjurski zvonovi in pri cerkvi sv. Primoža ter naznanjali po okolici tužno vest, da nas je zapustila v 51. letu svoje starosti Marija Stojan, posestnica pri Sv. Primožu. Smrt ji je pretregala nit življenja ter jo preselila v boljše domovino, kjer ni trpljenja in ni skrbi, kjer vse se večno veseli. Zapustila je zalujočega moža in 4 nepreskrbljene otroke. Bila je zelo skrbna gospodinja, mirnega značaja in med sosedi zelo priljubljena. Dne 2. svečana smo jo ob veliki udeležbi spremili na mirodvor k večnemu počitku. Počivaj mirno v preranem grobu! Zalujočemu možu in otro-

Cerkveno skladni odbor Sv. Urban pri Ptuj razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, mizarjskih in kleparskih del za zidavo nadarb. gospod. poslopja za nadarbino Sv. Urban in sicer po zmanjševalni dražbi, ki se bo vršila 26. II. 1931, četrtek, ob pol treh popoldne v župnijski pisarni Sv. Urban pri Ptuj. Pogoji, načrti, stroškovnik so na razpolago v župnijski pisarni Sv. Urban med uradnimi urami ali na dan dražbe. Cerkveno skladni odbor si pridrži pravico, oddati komur koli. — Načelnik Rašl Mihael. 289

liš. Če ga postaviš na ogenj, boš našel v njem vse, kar si želiš.»

»To mora biti čarovnik v njem«, je menil bajtar s smehom. »Ne razumem, zakaj si sprejela od mene pivo, ko imaš tako lonec.«

»Res je, a nisem imela ognja«, je odgovorila starka in je odšla.

Ko je opoldne deca zagnala vik in krik, ker ni bilo kaj jesti, se je bajtar spomnil na lonec in hotel ga je preizkusiti. Če ne bo nič dobrega, ne bo niti kaj slabega. Prižgal je nekaj suhih vejic, ki jih je bil prinesel iz gozda, in vseh petnajst otrok je stalo okoli ognjišča, da vidijo, kaj bo. Tedaj je začel stari lonec na svojih treh nogah skakati po ognjišču in je zaklical: »Bežim, bežim, bežim!«

»Veliki Bog, pomagaj nam!« je rekel bajtar. »A kam hočeš bežati?«

»Bežim, bežim, bežim!« je zopet plical lonec. In vsakokrat, kadar ga je bajtar vprašal, je tako odgovoril.

»Dobro«, je rekel naposled bajtar, »hajd, v imenu božjem, teci v gospodarjev grad in nam prinesi kaj dobrega z njegove mize!«

Še ni niti prav končal in lonec je že skočil z ognjišča na tla ter ubral pot do gospodarjevega grada. Bajtar in deca kar za njim, a lonec je tekel tako brzo, da ga niso mogli dohiteti. Postali so sredi ceste in gledali za loncem. Ko so se vračali domov, je pritekel lonec za njimi. Napolnjen je bil z izvrstnimi jedmi z gospodarjeve mize. Skočil je na mizo, otroci pa so jo obstopili in strmeli.

Tedaj je rekel lonec: »Bežim, bežim, bežim!«

»Lepa ti hvala! Dosti bo za danes!« je odgovoril bajtar.

Lonec se je ustavil kakor ukopan. Potem so ga izpraznili in postavili jedila na mizo. Nato pa so se gostili kakor še nikoli v svojem življenju.

Tako so delali tudi dalje vse dni v tednu. Polagoma pa si je bajtar domislil, da ni dovolj, če ima človek samo dobro hrano. Hotel je ukazati loncu, naj bi mu prinesel še kaj drugega, kar bi potreboval. Zopet ga postavi na ogenj.

»Bežim, bežim, bežim!« je rekel lonec.

»Dobro! Bodi tako prijazen in mi prinesi iz grada nekaj gospodarjevega perila. Ali najfinejše mora biti!«

Hop! Lonec je že bil zunaj in čez kratko dobo se je vrnil s svileno srajco.

»Bežim, bežim, bežim!« je rekel in čakal.

»Hvala ti tudi danes«, je odgovoril bajtar. »Oh, kako lepo se mi bo podala tale srajca!«

Odslej je prinesel lonec iz grada vsak dan kaj drugega.

(Konec prihodnjic.)

Vabilo na 29. občni zbor Hranilnice in posojilnice v Gotovljah, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo dne 1. marca 1931 ob 14. uri v zadr. pisarni z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1930. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Nadomestna volitev načelstva. 5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti. — Načelstvo. 291